

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 184 (3048) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 augusztus 17

Ujabb hatalmas sikert arattak a német tengeralattjárók 19 ellenséges hajó elsüllyesztésével

Groznij és Stalingrád előtt állnak a német csapatok. Indiában egyre véresebb az angolok erőszakossága

Elhatározták az angolszászok Európa megtámadását

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Különjelentés. A Véderő főparancsnoksága közli:

Német tengeralattjárók Észak- és Középamerikai parti vizein, Afrikától nyugatra az Atlanti óceán nyílt vizén biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek 19 hajót, összesen 105.772 tonnatartalommal, továbbá 2 szállítóvitorlást, Három hajót torpedótalálatokkal súlyosan megrongáltak, E hajók elsüllyedését az azonnal működésbe lépett erős elhárító tüzelés miatt nem figyelhették meg.

Berlinből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Svájci katonai szakértők hangsúlyozzák, hogy a Földközi tenger középső részén lefolyt legutóbbi légi és tengeri csatában elszenvedett veszteségek miatt az angol tengernagyi hivatal egyéb szakaszokon működő újabb hajókat volt kénytelen Gibraltárba vezényelni.

Öt hadosztálynyi amerikai katona van Angliában

Berlinből jelentik: (Budapesti Tudósító) A Berliner Börsenzeitung írásbeli tudósítója jelenti, hogy húsz-húsz hónapok óta tartó tanácskozás után most már nyilvánvaló, hogy az Egyesült Államok újonnan létesített hadserege inváziós vállalkozásban akar átteni a tükzeresztésen. Az Egyesült Államokon kívül sehol sincs olyan sok amerikai katona, mint Nagybritanniában. Ezeknek az Észak-Irorszában levő Londonderry mellett van az átvonulótáboruk. A lap tudósítója szerint lisszaboni emleges körökben a csapatok erejét öt hadosztályra becsülik, melyekből két páncélos. Gépesített tüzérségük egy részét már Skóciába helyezték át. Glasgow és Edinburgh közelében tartózkodnak ezek a csapatok és ugyanitt van a kisebb francia, cseh és lengyel egységek szállása is. E hírrel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a német lap a hír közzétételével hangsúlyozza, hogy német katonai körökben számolnak az amerikai hadseregnek Európába való bevetése lehetőségeire.

Élénk tevékenységet fejtett ki a német légierő

Berlin. (MTI.) Mint a Német Távirati Iroda értesült, német harci repülőgépek vasárnap újból támadták a Málta szigeteken észrevett repülőgéptámaszpontokat. Erősebb harci repülőgépek eredményes felderítő repülést végeztek a földközi tengeri térség felett. Az egyip-

tomi harcra augusztus 16-án a német és brit vadászkötelékek között újból kemény légi harcok fejlődtek ki. A jelentések szerint a német vadászpilóták saját veszteség nélkül 14 ellenséges vadászpilótát lőttek le.

Berlin. (MTI.) Mint a Német Távirati Iroda értesült, könnyű német harcirepülőgépek vasárnap és az elmúlt éjszaka fegyveres felderítést végeztek az Anglia körüli vizeken, valamint a partvidék felett. Középagyban több helységet nagy űrméretű bombákkal árasztottak el. A bevetett német harcirepülő-

gépek értetlenül visszatértek támaszpontjukra. Vasárnap délelőtt néhány brit bombavető repülőgép megkísérelte, hogy német terület fölé repüljön. Egy brit repülőgép kényszerleszállást hajtott végre.

Szörnyű veszteségeik voltak az amerikaiaknak a Salamon-szigeteken

Tokióból jelentik: (MTI) A japán főhadiszállás közlése szerint japán tengeri erők július második és augusztus első felében tíz ellenséges szállítóhajót elsüllyesztettek és 90.000 tonna tartalommal.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közlése szerint angol és amerikai jelentések arról számolnak be, hogy egyenesen szörnyűeknek kell nevezni azokat a veszteségeket, amelyeket Nagybritannia és az Egyesült Államok szenvedtek a Salamon-

szigetek környékén folyó csatákban.

Tokió. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hori, a japán kormány szóvivője kijelentette, hogy az Egyesült Államok haditengerészeti minisztériuma anélkül, hogy közölné veszteségeit, a régi nótát ismételteti a szövetséges partraszálló csapatokról, amelyek a Salamon-szigeteken visszamaradtak. A Salomon-szigeteken lévő amerikai katonák valószínűleg nem tudják, hogy szállítóhajóik a tenger fenekén fekszenek és ők teljesen el vannak szigetelve, a biztos pusztulás vár rájuk.

A legvéresebb erőszakkal sem tudják megfékezni az angolok a hindu szabadságharcot

A Pest írja: Istanbulba arról érkezett jelentés, hogy az angolok a legvéresebb erőszakkal sem bírják elnyomni az indiai szabadságharcot.

Kalkuttán kívül Ujdelhiben is véres tüntetések voltak szombaton és vasárnap, melyeknek negyven halálos és ötvenöt sebesült áldozatuk volt. Bombayban egy angol gőzös hindu legénysége megtámadta az angol tiszteket és a hajó első és második tisztjét megölte. A britek most Delhiben Sapru liberális vezérrel tárgyalnak, aki állítólag kísérletet tesz a Gandhival való megbeszélésre.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Madrasban 3 ember meghalt, 7 megsebesült, amikor a rendőrség a letartóztatások ellen tiltakozó tömeg közé lépett. Madrasban megtörtént, hogy az emberek az esti órákban az utcára menjenek.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz főhadiszállás-

812.ik számú hadijelentése. Az egyiptomi arcvonalon fokozottabba vált a felderítő tevékenység az előző napokéhoz képest. Járőr csatákban több foglyot ejtettünk. Vadászkötelékeink heves légi harcokban a német vadászpilótákkal együtt működve, 14 angol repülőgépet lelőttek. A Marsa Matruh és Tobruk ellen intézett ellenséges légitámadások csupán jelentéktelen károkat okoztak. Egy támadó repülőgépet lelőttünk. Olasz vadászgépek hajókaravánok védelmében megtámadtak egy brit repülőgépet és lelőték.

Molotov a népbiztosok tanácsának első helyettes elnöke

Moszkvából jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Hivatalos szovjet jelentés szerint a legfelsőbb szovjet tanács Molotovot kinevezte a népbiztosok tanácsa első helyettes elnökévé. Molotov 1941 február 6-ig elnöke volt a népbiztosok tanácsának, amikor ezt a tisztséget sztalin vette át. Molotov ettől kezdve a külügyi népbizosság vezetője volt.

Berlin. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Moszkvai táviratok szerint a Kaukázus és Stalingrád szakaszán egyre súlyosab-

bá válik a szovjet hadsereg helyzete. A német és a szövetséges erők jelentékenyen közelednek Stalingrádhoz. A legutóbb Groznij irányában nyomultak előre. Moszkvai vélemény szerint Groznijt komoly veszély fenyegeti.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az NST szófiai jelentése szerint a közkeleti brit és amerikai vezérkarok között napok óta tanácskozás folyik közös főparancsnokság létesítése érdekében.

Beiktatták kanonoki méltóságába dr. Bánáss Lászlót

Nagyszámu közönség vett részt a beiktatás ünnepségén

Megemlékeztünk már róla, hogy XII. Pius pápa a dr. Karácsonyi János c. püepök halálával megüresedett nagyvárad kanonoki székebe, második mesterkanonokként dr. Bánáss Lászlót nevezte ki, neki adományozván ugyanakkor a debreceni Szent Anna plébániát és az ezzel kapcsolatos, Szent László királyról elnevezett kispópostságot.

Dr. Bánáss László kanonok beiktatása augusztus 17-én, hétfőn délelőtt történt meg ünnepélyes keretek között, a Székesegyházban teljesen megtöltött közönség jelenlétében. Ott volt a beiktató-ünnepségen Fiedler István püepök, a teljes számu székeskáptalan, továbbá Czifra Kálmán és Hlatky Endre főispánok, Gyöngyössi István ítéltáblai főügyész, Markovits Manó ny. főispán, Horváth Árpád kormánybiztos, bankigazgató és még igen sokan Nagyvárad elöljárói közül. Ugyancsak ott voltak a beiktató ünnepségen az új kanonok testvérei, továbbá a debreceniek és szalontai népes küldöttsége.

Az új kanonokot a káptalani szentmise, valamint az előirt kánoni eskü letétele után dr. Schriffert Béla kanonok, apostoli kormányzó helynök vezette a Székesegyház főoltára elé dr. Hanzélyi Lajos püepök titkár kíséretében. A Veni Sancte elhangzása után a beiktatás szertartását végző apostoli kormányzó helynök dr. Bánáss Lászlót a neki adományozott kanonoki stallumra vezette s emelkedett hangú beszéd kíséretében mutatta be a Székeskáptalannak.

— Az utolsó három évtized eseményeinek mostohasága — mondta többek között az installációt végző apostoli kormányzó helynök. — rányomta a maga bélyegét ennek a nagy múltú káptalannak az életére is. Az idők mostohasága és a mi ezzel együtt jár, e káptalan javainak ugyancsak nagymértékben való megcsappanása tette szükségessé, hogy egyes kanonoki székek, így a megboldogult Karácsonyi János kanonoki széke is hosszabb ideig betöltetlenül tartassék. Az előttünk fekvő kegyes pápai irat végre intézkedik a nagynevű előd stallumáról.

— Amikor a Székeskáptalan új kanonokot iktat be, dicséretes szokás szerint idézni szokta az elődök emlékét. Bár dr. Karácsonyi János emléke ilyformán már egyszer idéztetett a Székeskáptalan színe előtt, amikor nagypréposti örökébe az azóta ugyancsak megboldogult Gre-

sinczky Antal iktatott, nem árt az ő emlékét újból és újból is felidézni, mert dr. Karácsonyi János mint pap, mint tudós, mint magyar és mint ember egyaránt tündöklő példaképként lebeghet előttünk. Papi élet-szentsége és alázata, szédületes tudása, tántoríthatatlan, egy szebb jövő reményét soha fel nem adó magyarsága, mélységes, valóban krisztusi emberszeretete soha el nem múló, útmutató példaadás számunkra.

— Dr. Bánáss László azonban nemcsak a Karácsonyi János, hanem mint a debreceni Szent Anna plébánia plébánosa és mint a Szent Lászlóról elnevezett debreceni kispópostság javadalmasa a dr. Lindenberger János örökébe is lép. Nem lehet céloim, e rövid felőrában felvázolni dr. Lindenberger János huszonhárom éves apostoli, debreceni működését. De talán szabad e helyen is megállapítanom, hogy amit dr. Lindenberger János mint Debrecen plébánosa a katolikus hitélet és a magyar kultúra terén 23 év alatt alkotott, az egyházmegyénk évkönyvében a leg-szebb lapokat fogja alkotni.

Majd áttért az apostoli kormányzó helynök az új kanonok pályafutásának iemértetésére s többek között ezeket mondta:

— Dr. Bánáss László nem született ugyan a mi egyházmegyénk területén, de harminckét éves valóban buzgó, példaadó munkájával annál jobban hozzászólt ehhez az egyházmegyéhez. Az ő pápi pályája sokkal magasabb ívelésre

volt beállítva, mint egy egyházmegye szolgálata. S mikor elete mégis másként alakult, valóban papi lelkiülettel fogadta és vállalta a legszerényebb egyházmegyei szolgálatot is, az egyszerű békési káplánságot, csakúgy, mint később a nagyvárad szalontai plébánosságát, majd a szalontai plébánosságát. S ebben a feltétlen szolgálatkészségben mutatkozott meg leginkább Bánáss László nagysága. Ő sohol sem keresett mást, mint a halhatatlan lelkeket, ezt pedig minden munkakörében megtalálta.

— Nagyváraddal főképpen zárdai lelkész-sége forrasztotta egybe. Itt lett ő nemcsak egyháznak, hanem a magyarságnak is olyan oszlopává, amelyet a megszálló idegen hatalom nem tudott sokáig tetlenül nézni. És bár a felettes egyházi hatóság hosszú ideig keményen ellenállt a hatalom nyomásának, végre mégis a nyers erőszak győzött és Bánáss Lászlónak el kellett hagynia kedves munkahelyét, hogy a szalontai híveknek legyen valóban szeretett, valóban nagyrabecsült lelkipásztora. Innen szólította őt most a Szentszék kegye magas, ki-tüntető, de ugyanakkor gondterhes új állomáshelyére, ahova mindnyájunk imája, szeretete és jó kívánsága fogja őt elkísérni.

A bekövetkező elhangzása után dr. Hanzélyi Lajos püepök titkár a Székeskáptalan színe előtt felolvasta a ki-nevezést tartalmazó latin nyelvű pápai okmányt, valamint az annak hátlapjára vezetett főpásztori leiratot. Majd dr. Schriffert Béla átadta az új kanonok-

nak a kanonoki jelvényeket s őt a kanonoki széke ünnepélyesen beiktatta. Dr. Bánáss László székesegyházi kanonok méghatott szívvel mondott köszönetet az őt ért kitüntető kegyért.

— Szívem e pillanatban valóban tele van túláradó érzelmekkel. Érzem gyarlóságomat, de ugyanakkor azt is érzem, hogy Isten segítőkeze nem fog elhagyni. Fiúi hódolattal gondolok Szentszék Atyánkra, akinek kegyes adományozása folytán ma e nagymúltú káptalan tagjai közé iktattattam. A reá való emlékezés a mai napon annál is inkább eleven bennem, mert hiszen annakidején az Órővárosban atyai tanítómesterem és már akkor nagy eszményképem volt.

— Nem kisebb halálával gondolok Főpásztorom kegyességére, e helyen is szeretném őt biztosítani arról, hogy ha az Ur kegyelme el nem hagy, nem fog bennem csalakozni.

— Testvéri köszönetet mondok az apostoli kormányzó helynök úrnak is a velem szemben tanusított oly sok bizalomért, jóságért és a mostani szeretet-szolgálatért. Ő hozzá nemcsak a közös egyházmegye szeretete és több évtized sok munkája, hanem a közös felszentelés boldog emléke is fűz.

— Végül hálátel szívvel mondok köszönetet a Székeskáptalan összes tagjainak nemcsak a bizalomért és szeretetért, amellyel körükbe fogadtak, hanem főképpen azokért a biztató, vigasztaló és megerősítő szavakért, amelyekkel az elmúlt évek sokszor nagyon is nehéz napjaiban körülvettek és soha végképpen elcsüggedni nem engedték.

Beszéde további során Bánáss László kanonok szeretettel emlékezett meg volt és leendő híveiről és mindenkiről, buzgó imádságot kért, hogy gond és felelősségterhes új munkakörét maradék nélkül betölthesse.

Mennyi felmondás jár a vendégipari alkalmazottaknak?

Iparossegédeknek kell tekinteni a vendégipari üzemek alkalmazottait

A Magyar Tudósítók jelentik: Ilkovic Miksa étterem- és italnagyáruház-tulajdonos ellen egyik elboosított alkalmazottja szolgálati, illetve felmondási illetmények megfizetése iránt pert indított. A kereset szerint 1935-ben alkalmazták a buffetben, ahol a hideg élelmiszerek kiadásával és csomagolásával foglalkozott. Az alkalmaztatásakor kifőtötték, hogy a szolgálati viszony háromnapos felmondással hármikor megszün-

tethető. Az alkalmazottat 1941 márciusában háromnapos felmondással elbocsátották, mire az felmondási illetmények és végkielégítés fizetése iránt pert indított. A központi járásbíróóság háromhavi felmondást ítelt meg azon a címen, hogy az alkalmazott kereskedelmi természetű ténykedései folytán kereskedelmi alkalmazottnak tekintendő, noha ipari üzletben volt alkalmazva. Figyelembe vette a járásbíróóság azt is, hogy az alkalmazottat a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége közvetítette. Felelkezés folytán az ügy a munkügyi bíróság dr. Meggyessy Ágoston tanácsa elé került, amely a járásbíróóság ítéletét megváltoztatva, a keresetet elutasította. Az ítélet elvi jelentőségű indokolása szerint az állandó lírói gyakorlat szerint kereskedőségének azt a munkavállalót kell tekinteni, akit a közfelfogás is annak tart, vagyis a kereskedő segédjét. Az adott esetben tehát a vendéglátó ipari üzletben kiszolgálóként alkalmazott felperes — akinek munkaköre a vendéglátóiparban foglalkozó személyzet munkakörével egyezik. — kereskedőségének nem minősíthető. Azok a jogszabályok, amelyek a szolgálati viszonyokat szabályozzák, nem a munkavállaló személyi különbözősége, vagy képzettsége, nem a szolgálati munkakör gazdasági természeté, hanem kizárólag az alkalmazó munkaadó minősége szerint állapítanak meg a munkavállaló szolgálati viszonyát, tekintet nélkül arra, hogy az egyes munkavállalók

egyenként milyen munkakört tölt be. A vendéglátó üzem ipari üzem, az abban alkalmazottak, bármilyen munkakört is töltenek be, iparossegédeknek tekintendők. Ezért felperesre, mint iparossegéde-re az ipartörvény rendelkezései vonatkoznak és így a háromnapos felmondási idő kitöltése joghatályos.

Tömeggyilkosságot fedezett fel a párizsi rendőrség

Párizsból jelentik: (Budapesti Tudósítók) A párizsi rendőrség a jelek szerint tömeggyilkosságot fedezett fel. Legutóbb három zsákot találtak különböző helyeken. A zsákokban emberi kezek és fejek voltak. Két zsákot néhány nappal ezelőtt Amiere közelében találtak meg, a harmadikat pedig San Dennis mellett a folyóban. A párizsi rendőrség nagy erővel igyekszik kideríteni az emberi hullarészek titkát.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Apolló Filmszínházban Kedden utoljára
Karády Katalin, Jávor Pál, Szörényi Eva
Halálos tavasz

Csak 2 napig Belvárosi Kedd, szerda
S.O.S. SAHARA Egy izgalmas francia történet.
Főszereplő: Charles Vanel, Jean Pierre Aumont, Marta Labar
Hétfőn utoljára: **Légy jó mindhalálig.**

Csupa dal... csupa muzsika... csupa sláger... a
Régi keringő
Főszereplői: Szörényi Eva, Szilassy László, Páger Antal
a CASINO BAN

Törökország nem fogadja be a Szovjetunió hajóhadát kikötőibe

Stalin kendőzés nélkül feltárta a moszkvai tanácskozásokon a Szovjetunió kedvezőtlen helyzetét

Genfből jelentik: (NTI.) A londoni *Observer* jelentése szerint a moszkvai tanácskozások során a háború összes kérdéseit megtárgyalták. Szovjet részről kijelentették, hogy a szövetségeseknek nincs tiszta képük a Szovjetunió kedvezőtlen helyzetéről. Ép ezért mint az *Observer* jelenti a Kreml kihasználva a helyzetet kendőzés nélkül tárta a szövetségesek képviselői elé a helyzetet és a lehető legnagyobb segélynyújtást követelte tőlük. (MTI.)

Isztanbulból jelentik (NTI.) A török kormány elutasította azt az angol-amerikai javaslatot, hogy kössön külön megállapodást a Szovjetunióval és annak fekete-tengeri hajóhadát fogadja be egy török kikötőbe.

A török kormány az ankarai angol és amerikai nagykövetnek adott válaszában hangoztatja azt a szándékát, hogy kitart a szigorú semlegesség mellett.

Megkísérlik hajókkal elmenekíteni a kaukázusi szovjet erőket

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Távíratok Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról. A véderőfőparancsnokság közli: A fekete-tengeri kikötőkben és a Kercsi földszorosban tovább támadjuk az ellenség kiürítő mozdulatait és behajózási kísérleteit. A szovjet hajóhad ennek során két nagy szállítóhajót és két parti járművet vesztett. Egy másik nagy szállítóhajó és egy őrnaszád súlyosan megrongálódott. Gyorskötélkeink áttörték az ellenség állásait és egész a Donig törtek előre. A magyar csapatok sikeres harcaikban 16 ellenséges páncélost megsemmisítettek. Rszev

környékén az ellenség újabb 71 páncélosát vesztette el. A finn légierő légi harcban tíz ellenséges gépet, köztük kilenc Hurricane-t lelőtt. A megszállt területek elleni brit légitámadások során lelőttünk egy bombázót és hét vadászgépet. Az angol légierő jelentéktelen napközi zavaró támadásai után az elmúlt éjjel néhány nyugat-németországi helység ellen intézett támadást. A polgári lakosságnak vesztesége van. Károk estek még a lakóházakban is. Éjjeli vadászok és a légvédelem lelőtt négy támadó gépet.

Genfből jelentik: (NTI.) A londoni *Daily Mail* a keleti harctér harcairól szólva egyebek közt ezeket mondja: Bármely szakasról fussanak be hírek Londonba, mindig komorak és kevésbé biztatók. A kaukázusi helyzet látszik talán a legfenyegetőbbnek, sőt igen nagy mértékben veszélyesnek mondható a Szovjetre nézve. A németek megsemmisítő csapást mérnek a Szovjetre. Minden angolnak az a kívánsága, hogy enyhítsék a Szovjetre nehezedő nyomást, de senki sem tudja, hogy miként volna ez lehetséges. Nagybritannia a földkerekség minden részén háboruban áll. Ép ezért Anglia széles körökben reménytelennek tartja az európai szárazföld elleni támadást. (MTI.)

Heves harcok folynak a japánok és partratett amerikai erők között

Tokióból jelentik: (NTI.) A Salamon-szigeteken lezajlott nagy tengeri csata a japán haditengerészet győzelmével végződött. Csak kevés ellenséges egységnek sikerült elmenekülni. Közben a japán erők és az amerikai haditengerészeti erők közt, amelyek az egyik Salamon-szigeten tettek partra, heves harcok folynak. (MTI.)

„Uj Európában uj magyar hazát akarunk!”

Antal István miniszter mondott beszédét Julián barát ünnepén

MOT jelenti: A Magyarok világszövetsége Nagyboldogasszony napján délelőtt Julián barát szobránál emlékünnepélyt rendezett. Az ünnepélyen megjelent Antal István dr miniszter is. A külsőségeiben is meghatározó ünnepséget vitéz Török Tivadar társelnök nyitotta meg. Indítványára a szövetség hódoló táviratot intézett a Kormányzóhoz.

Antal István dr nemzetvédelmi miniszter mondott ezután ünnepi beszédét:

A magyar nemzet résztvesz az új Európáért folyó küzdelemben. Mi védekező harcot folytatunk. Egyes-egyedül földünk épségét és nemzetünk biztonságát akarjuk biztosítani, amelyeket a nyugati hatalmak 1918 óta megtagadtak tőlünk. Abban a biztos

meggyőződésben hozzuk meg a közös védelmi harcban áldozatainkat, hogy azon a hatalmaknak oldalán, amelyek önzetlenül álltak a mi oldalunkra, a kivívott győzelmes béke után kialakuló Európában jogaink teljességébe helyezzük hazánkat. Uj Európában új magyar hazát akarunk. Uj magyar hazát akarunk nemcsak magunknak, akik itt élünk, hanem annak a sok százezer magyar testvérünknek is, akik az országból kivándoroltak. Csak annak a nemzetnek van jövője, amely nem engedi gondozatlanul szétszóródni fiait. Ha van nemzet, amely elnök szavai zárták be.

egyetlen fia erejét nem nélkülözheti, úgy az a magyar. Oda kell irányulni minden igyekezetünknek, hogy magyar fiainkat felkutassuk és amint lehetségessé válik visszahozzuk a magyar hazába. Ennek a törekvésnek idehaza meg van a lehetősége. Gazdasági életünk új lehetőségeket tár fel előttünk. A boldog magyar élet eléréséhez kötelességünk a háború viszontagságainak legyűrése és a testvéri közösség ápolása.

Az ünnepélyt vitéz Török Tivadar társelnök szavai zárták be.

Négyezer kóborzsidót tartóztattak le a meg nem szállt Franciaországban

A Magyar Távíratok Iroda jelenti Az NFI párizsi jelentése szerint Vichyben hivatalos közleményt adtak ki, amely bejelenti, hogy Franciaország meg nem szállt részében négyezer bezárított zsidót tartóztattak le. Ezeknek elszállítására megkezdődött Franciaország megszállt részében is több

zsidót ért hasonló sors. Hír szerint a jövőben mind a megszállt, mind pedig a meg nem szállt francia területeken megtartják a kóbor zsidók tartózkodását. A hatóságok remélik, hogy ezzel elejét veszik a rémhírcsejteséseknek.

Zsidók ne foglalhassanak le hálókocsi-helyeket!

Beadványban kérte az Erdélyi Párt, hogy a hálókocsi helyeket keresztény erdélyi utasok számára biztosítsák

Kolozsvárról jelentik: A háborús viszonyok folytán előállott közlekedési korlátozások miatt természetesen igen megnehezült az erdélyi területekről a fővárosba való kényelmes utazás lehetősége. Az erdélyi gyorsvonat állandó zsúfoltsága miatt az utazóközönség a kolozsvári éjjeli személyvonathoz, nemkülönben a dési sebessévonathoz csatolt hálókocsikat szeretné nyújtóztatni, mint menet igénybevenni. Azt kell azonban tapasztalni, hogy hálókocsi-jegyeket csak a legkritikus esetben tud kapni mert azokat élelmes zsidó kereskedők és ügyvédek rendeztetik már hetekkel előbb lefoglalják.

Az Erdélyi Párt országos központja most beadványt intézett dr. Varga József kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterhez, a beadvány kifejtette, hogy a hálókocsi körül uralkodó helyzet jogos panaszkodásra ad alkalmat a kényelmetlenül zsúfoltan utazó keresztény magyar közönség körében, amely azt látja, hogy a hálókocsi közönsége 80-90 százalékban zsidókból tevődik össze, akik mosolyogva terpeszkednek a kényelmes fekvőhelyeken, ugyanakkor a keresztény magyar középosztály a zsu-

foltság minden kellemetlen következményét vállalja.

Az Erdélyi Párt olyan rendelkezés kiadására kéri a közlekedésügyi minisztert, amely a hálókocsi-jegyek megváltását a vallást igazoló személyi okmány (közokirat) felmutatásához köti és zsidók számára egyenesen eltiltja a hálókocsi-jegyek előre való megváltását, illetve azt számukra csakis az utazás napjára engedi meg, amennyiben még üres helyek volnának.

Hogy a kiadandó rendelkezést hamis, illetve másoktól kölcsönzött személyi okmányok bemutatásával kijátszani ne lehessen, a párt azt kéri, hogy kötelezzék rendeletben úgy a hálókocsi személyzetét, mint a jegyeket kezelő kasszások, hogy a hálókocsi utasait személyükben is igazoltassák. Ha azt tapasztalják, hogy kijátszás történt, a zsidó utast a legközelebbi állomáson szállítsák le, személyi iratait kobozzák el és tegyenek ellene feljelentést a rendőrségnek. Az erdélyi közönség biztosra reméli, hogy ilyen tartalmú rendelet kibocsátásával megszűnik a hálókocsi túlzottsága és a keresztény magyar utazóközönség idejében helyhez jut.

Gyanus körülmények között hirtelen meghalt Ghandi fogságba vetett titkára

Ertekezletre gyűlt össze a muzulmán liga munkaügyi bizottsága

Amsterdam. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint a muzulmán liga munkaügyi bizottságát Bombayba értekezletre hívták össze, amelyen a Gandhi letartóztatásával megváltozott helyzettel kapcsolatban fogtak új irányvonalat megszabni a muzulmánoknak.

Berlin. (MTI.) Illetékes német helyen közlik: Gandhi angol fogságban lévő titkárának hirtelen haláláról szóló jelentés berlini politikai körökben azért keltezt megdöbbenést, mert Maradev Besai mindezideig a legjobb egészségnek örvendő volt. A brit hírszolgálat által terjesztett magyarázat, hogy a halált szívgyengeség idézte elő, nem hat meggyőzően.

India minden részében tüntetések folynak

Bangkokból jelentik: (NTI) Az indiai brit kormány súlyos büntetéssel igyekszik elnyomni az indiai szabadságharcot. A jövőben halálbüntetéssel torolnak meg mindenfajta gyújtogatást. A vasúti és távbeszélő berendezések megrongálói börtönbe büntetnek. A delhi rádió újabb híreket közöl arról, hogy India minden részében tüntetések folynak. Madrasban állítólag ezer embert tartóztattak le tüntetés miatt. Colcuttában színén újabb tüntetések voltak. Az összetűzésekről közelebbi részleteket még nem közöltek. A központi tartományokban is voltak tüntetések. A rendőrség itt is használta fegyverét.

Sortűzekkel és botbüntetésekkel akarják megfékezni az angolok a tüntetéseket

Tokióból jelentik: (NTI) Az indiai szabadságharc mozgalom egyik rádiójának közlése szerint az indiai zavargásoknak eddig 600 halottja és 400 sebesültje van. (MTI.)

Amsterdam. (MTI.) A NTI jelenti: Kalkuttában vasárnap este újabb összetűzések voltak. Brit rendőrök tüzeltek a szabadságért tüntető tömegre. A város más részén megbotoztak sok embert. A brit hírszolgálat jelentése szerint a tüntetők közül 9 ember olyan súlyosan megsebesült, hogy kórházba kellett őket szállítani. Az újabb tüntetések során sok helyen megtámadták a középületeket. A tüntetők ellen katonaság vonult ki. A harcok során több tiszt, köztük egy tábornok is, megsebesült. A tüntetők közül öt ember meghalt, sok megsebesült. Új Delhiben elrendelték, hogy az angol tisztek szükség esetén fegyverüket használhatják, még akkor is, ha halált okoznak használatával. A rendelet vonatkozik a szövetséges hadsereg tisztjeire is.

Bullitt megbeszéléseket folytatott az ír miniszterelnökkel

Genf. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Newyorki rádiójelentés szerint Washingtonból közlik, hogy William Bullitt, az Egyesült Államok haditengerészeti minisztériumának rendkívüli követe szombaton Dublinban megbeszélést folytatott De Valera ír miniszterelnökkel. Washingtoni jelentés szerint Rios chilei miniszterelnök elfogadta Roosevelt elnök meghívását. A Stefani Iroda jelenti: Rio de Janeirói jelentés szerint Braziliából katonai küldöttség megy

Washingtonba. A küldöttségben a braziliai szárazföldi, légi és tengerészeti erőik képviseltjei vesznek részt.

Buenos Aires. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Vasárnap reggeli la-

pok jelentése szerint szombaton Rio de Janeiróban a tengerparton megtalálták Sola argentin légügyi attasé feleségének és 14 éves leányának holttestét. Sola maga nem tartózkodott Rio de Janeiróban, mert augusztus 12-én Buenos Airesbe indult. A holttestek megtalálásának híre annál mélyebb benyomást keltett Argentínában, mert Gay alezredes rio de Janeirói katonai attasé meggyilkolásának rajtélyét még nem sikerült tisztázni.

Lisszabonból jelentik: (NTI) Egy kis hajó az Azori-szigetek közelében a viharos idő következtében felfordult, 17 ember a vízbe fulladt. A szerencsétlenül jártak egy színházi társulat tagjai voltak.

Churchill „nagy titokban” ismét Moszkvában tanácskozik

Második arcvonatról és végső kitérőkről tárgyal Stalinnal a brit birodalom sirásója

Berlin. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A NTI értesülése szerint Churchill augusztus 13-ika óta újra Moszkvában tartózkodik. Churchill kíséretéhez tartozó néhány brit vezető személyiségén kívül Moszkvában tartózkodik Harriman, Roosevelt személyes megbízottja és Steinhardt ankarai amerikai nagykövét is. Churchill Kairón és Perzsián keresztül repülőgépen érkezett Moszkvába. Churchill mindent elkövetett, hogy útja titokban maradjon. Diplomáciai körök értesülése szerint Churchill újabb utazására azért került sor, mert az angol miniszterelnököt aggodal-

lommal tölti el a németek kaukázusi feltartóztathatatlan előretörése. Szükségesnek tartotta ezért mindent elkövetni, hogy a szovjetet további ellenállásra készítse. Felhasználja moszkvai tartózkodását arra is, hogy a második arcvonalra vonatkozó felfogását személyesen ismertesse Stalinnal. Végül pedig saját szemével akar meggyőződni a szovjet helyzetének és ellenállási lehetőségének várható kilátásairól és már most azok után a körök után kutat, amelyek hajlandók lennének a háború folytatására az esetben, ha a szovjet kormány megszüntetné az ellenállást.

Ünnepélyesen leleplezték a sólyomkővári emléktáblát

Élesd környékének magyar népe találkozója volt az ősi vár falánál lezajlott ünnepség

Élesd. Saját tud. Az Élesd melletti Sólyomkővár ősi magyar multjának megörökítésére a Magyar Turista Egyesület budapesti központja nagyméretű márvány emléktáblát ajándékozott, amelynek felirata röviden ismerteti a vár történetét. Ennek az emléktáblának ünnepélyes leleplezése folyó hó 16-án, vasárnap, déli 12 órakor zajlott le az ősi vár vadregényes romjai között.

Az ünnepségen résztvettek a Magyar Turista Szövetség és a Magyar Turista Egyesület budapesti kiküldöttjei, valamint a nagyváradi Bihar Egy. let népes küldöttsége, de ott volt Élesd község környékének többszáz főre tehető magyar népe is, sőt a Feketeerdő környéki szlovákok is szép számmal. Megható látvány volt, ahogy a hosszú idők múltán most újból magyar zászlót lengető vár tövében felsorakozott áhítatos lélekkel az ünnepelőbe öltözött lakosság.

Az emléktábla alatt felsorakozott le-

vente diezsázad a nemzeti Híszkegy elnéklésével nyitotta meg az ünnepséget.

Dr. vitéz Nadányi János, a Bihar Egy. let elnöke üdvözölte ezután a megjelenteket és ismertette a régi vár történetét. Ez az ismertetés nem az adatok száraz felsorolása volt, hanem nagysezerü összehasonlítás a mult és jelen között és tanulság levonás a jelenben való elkötelezettségünkre.

Vitéz Nedeczky Géza az MTE budapesti központjának alelnöke lelkes beszéd kíséretében adta át az emléktáblát — mely a vár falában megfelelő helyen már elhelyezést is nyert — amit Nagy Árpád, a Bihar Egy. let éleedi „Booskay törzse” elnöke vett át és köszönt meg, ragadalmat téve a tábla megörökítésére és azzal kapcsolatban az igaz magyar nemzeti értékek tüzésének ápolására. Nagy szerepet vállalt Alzáty Árpádnak, aki Aba Jónónak erre az alkalomra írt ünnepi ódáját szavalta el. Sáránszky P. E., a

Magyar Turista Szövetség nevében mondott üdvözlő szavakat, majd elhelyezték az emléktábla alatt a különböző egyesületek koszorúit. A Bihar Egy. let babérkoszorúját Papp Lajos ügyv. alelnök tette le. A szép ünnepség a Himnusz elnéklésével záródott.

Az ünnepségen a várnegye és az éleedi járás több vezető tisztviselője és társadalmi vezető egyénisége is részt vett.

Az ünnepség után a felállított táborikonyhán ebédel főztek.

Az ünnepség sikeres megrendezése érdekében rendkívül sokat fáradoztak Nagy Árpáddal és Aba Jenővel az élükön az éleedi Booskay törzs tagjai. A Nagyváradról már szombaton elindult turista csoportot, akik utba ejtették Magaslakot és Feketeerdőt is, Kovacs József, a Bihar Egy. let főtitkára vezette.

Atíratban kérték a borbély alkalmazottak a munkaadókat, hogy kérdéseik megoldására működjenek együtt a NMK vezetőségével

Nagyvárad. Az elmúlt hét végén tartották meg gyűlésüket a nagyváradi borbély-fodrász alkalmazottak, amelyen megjelentek az alkalmazottak váradi képviselői.

Az értekezletet Kuzmányi Károly nyitotta meg és felkérte az NMK titkárát, hogy ismertesse a napirendi pontokat.

Nagy István titkár felolvasta annak a bizottságnak a névsorát, amelyet a helybeli Kereskedelmi és Iparkamara útján felterjesztett az illetékes minisztériumhoz a munkabérmegállapításra véget. Kérte a jelenlevőket, szervezzenek be a NMK-ba minden borbély alkalmazottat, nem csak azért, mert anyagi eredményt lehet elérni, de azért is, mert hazánknak teszünk nagy szolgálatot, ha a belső fronton összetartunk.

A titkár többek előterjesztése után a következő indítványt dolgozta ki és terjesztett elő:

1. Legyen vasárnap egész nap munkaszünet.

2. A munkaadókkal együtt küzdjenek a házaló kontrádkodók ellen.

3. Addig is, amíg a munkabérendelet ki lesz terjesztve Nagyváradra is, kérik a munkaadókat, emléjék fel a jelenlegi tulajacsony munkabéreket a fodrásziparban. Jelentés érkezett ugyanis, hogy nagyon sok helyen családok munkások heti 14—16 pengőt keresnek.

4. Atíratot küld a titkárság a munkaadók szakosztály vezetőségének, amelyben együttes, megértő munkára hívja fel a keresztény magyar fodrász munkaadókat a fenti problémák megoldására. Ezt az atíratot már ki is kézbesítették.

Ezután bejelentette Nagy István, hogy az özszzszakmai vezetőség és megbízottak útján is, valamint hírlapilag felszólítja az összes dolgozókat és minden jóérzésű magyar polgárt, hogy vasárnap ne menjen senki a borbélyhoz dolgoztatni, mert minden magyarnak vasárnapj a templomba a helye és pihennie kell.

Végül a vezetőséget választották meg, amelynek elnöke: Zsák József, elnök helyettese: Sinyi István, titkár pedig Oberleitner Béla lettek.

Az indítványt a megjelentek nagy lelkesedéssel fogadták.

Háromnapos előadássorozatot rendezett Nagyváradon a Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség

Részletes megvitatásra került a munkások, kisiparosok és tanulók helyzete. A magyar Nagyvárad szociális gondossága

Nagyvárad. Saját tud. A múlt évben Balatonkenesén és Kassán tartotta meg nagysikerű előadássorozatot a Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség az idén pedig Váradon rendezte meg értékes előadássorozatot, amelyre az ország nagyüzemeinek irányítóit, munkásügyi vezetőit és közigazgatási tisztviselőket, orvosait hívta meg a Szövetség.

A pénteki nap folyamán a következők érkeztek Nagyváradra:

Kondér Mihály, dr. Fazekas József, Petrényi József, dr. Ivánczy József, dr. Papp József, dr. Felkay Ödön, dr. Szabó Jenő, dr. Zemplényi Imre, Moray Jenő, Bánlaky Zoltán, Gosztonyi András, Vojtsik Lipót, dr. Mihálikovics Szilárd, Görgey Richárd, Turchányi Elemér, Tárkányi Antal, Kovács József, Mészáros Lajos, Paucs Mihály, Molnár Dénes és Özdy Lajos, Korenchy László, Korenchy Lászlóné, Baitz József a Községi Elemlétszerkesztő Üzem vezérigazgatója, dr. Farkas László, dr. Szabó Gyula, dr. Szabó Gyuláné, Donáth György orsz. gyűl. képviselő, a Szövetség elnöke, dr. Salamon Géza tanácsnok, Pap Ferenc a Vízművek vezérigazgatója, Pap István, Somorjai Ödön, Nesy Pál, dr. Mattioni József, Száray Lőrinc, V. Szabó László, dr. Pálos László, Lázár Sándor, Drégely László, Zoltay Pál, Szakáll Antal, Remniczky Lajos tanácsjegyző, Winkler Gyuláné, Szamkó Mihályné, dr. Alkér Miklós, dr. Kozák Károly, Taby Ervin, dr. Végh György, Mészáros Zoltán, Wagner Weiss István dr. Rostagni Achilles, dr. Szűts Tivadar, Rosta János tanácsnok, Wohl György dr. Nyáry Miklós bizotts. tag, ügyv. elnök, dr. Felkay Ferenc tanácsnok, dr. Csécsi Nagy Miklós, dr. Batiz Dénes, Kocsis Szilárd és neje, dr. Taby István, Remniczky Károly, dr. Szekeres Antal, Körber Henrik, dr. Füle Ernő, Horváth Béla, dr. Parniczky Elemér, Almásy György, Bérés Béla, dr. Laczfalvy Ferenc, Beeske Bálint, dr. Ágoston István, dr. Szilágyi Géza, Gyalay Mihály, Andorffy József, Szederkényi János, Jehl Frigyes, Neger Mihály, Várbiro Pál, Koller Nándor, Bérczy László, dr. Mordán Béla, V. Herczegh István, dr. Valkányi Rezső, dr. Beney Endre, Czmár Ede, dr. Somogyi Zsigmond, Kárpáthy Dézsdő, dr. Gönczy Aladár, dr. Gönczy Aladárné, dr. Belohorsky Gábor, Bécsi Ferenc, Fitos Vilmos, Gábor Béla, Borzovay Pál, Solymár György, dr. Makay György, Garabán Lajos, Kosztka Mihály, Virágh Bálint.

A 120 tagból álló vendégsereg vendégek pénteken délelőtt a gyorsvonathoz csatlakoztak különkocsiban érkezett Nagyváradra.

Az érkezés után a vendégek megtekintették a város történelmi nevezetességeit, nagyobb gyárait, majd Papp Lajos, a város idegenforgalmának vezetője kalauzolta végig a vendégeket. Délután fél 6 órakor a város közgyűlési termében nyitotta meg a Szö-

vetség előadássorozatát dr. Morvay Endre székesfővárosi alpolgármester helyett dr. Nyáry Miklós ügyvezető igazgató, ismertette Nagyvárad történelmét, bejelentve megnyitó beszédében, hogy a főváros tanulni jött Váradra a harmadik kongresszus alkalmával.

A megnyitás után dr. Hlatky Endre főispán, majd dr. Soós István polgármester üdvözölte a kongresszus tagjait, akiknek nevében dr. Salamon Géza fővárosi tanácsnok mondott köszönetet a város vezetőinek.

Miután dr. Soós polgármester üdvözölte az elnökséget, megkezdte szociális előadását Nagyvárad helyzetéről, vizsgálva a román megszállás elnyomatását, a várad munkásnyomort az elmúlt időben és összehasonlítást tett arról, hogy míg a románok a megszállás utolsó évében 25.000 pengő értékű költségvetést állítottak

Csak a nagy gyárak munkásai élvezik a szociális előnyöket

Szombaton reggel fél 9 órakor folytatta a kongresszus az előadássorozatot. — Dr. Rosta János székesfővárosi tanácsnok a székesfőváros feladatairól beszélt a népelemezés területén történő erőfeszítés alkalmából. Utána Körbel Henrik, az eressii cukorgyár igazgatója tartott előadást az eressii cukorgyár szociális intézményeiről, érdekes megvilágításban mutatva rá arra, hogy a cukorgyár ideális intézményeket létesített a munkások szociális helyzete érdekében. Az elmondottakból arra lehet

következtetni, hogy a nagy gyárak az országban magas színvonalra helyezték a munkások megélhetési körülményeit, sajnos azonban, hogy a többségben levő kisebb vállalatok ebben az irányban nem mutatnak fel jelentősebb eredményt.

Dr. Mihálikovics Szilárd klinikai tanársegéd az öregkor és munkaképességről tartott figyelemreméltó előadást, majd dr. Heinrich Béla Nagyvárad és Biharmegye közegészségügyéről számolt be a kongresszusnak.

Az államosított munkaközvetítés és a munkás utánpótlás kérdése

Vasárnap reggel 8 órai kezdettel tartotta meg harmadik előadássorozatát a Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség a városháza közgyűlési termében, amelyen dr. Felkay Ferenc Budapest székesfővárosi tanácsnok a munkásutánpótlás kérdéséről és a tanoncügy állásáról adott érdekes tájékoztatást. Előadása során hangoztatta, hogy a munkaközvetítés kérdése és ennek államosítása mennyire fontos és szükséges, leszögezve, hogy az ügy rövidesen végleges formában elintézendő. A tanoncokat oktatni, védeni kell és figyelemmel kell lenni képességük kifejlődésére.

Hangoztatta továbbá a tanoncvizsgáló bizottságok megalakulásának

szükségességét. Ezután a szakmunkások gazdaságpolitikai jelentőségéről beszélt, hivatkozva a statisztikai kimutatásokra, mely szerint aránytalanul kevés a szakmunkások száma. Előadása alatt kitért a budapesti 21 tanonciskola működésére, megjegyezve, hogy tanoncotthonok létesítése, tanulmányi ösztöndíjak, segélyek, tanfolyamok megszervezése szükségesek az ipari fellendüléshez. — ami által a közhivatali pályák helyett feltétlenül gyakorlati pályákra mennének az ifjak. Beszéde során jellemezte a munkás és szakmunkás helyzetét, megvilágítva, hogy aránylag jobb helyzetben van szociális téren a gyári segédmunkás, mint az ipari szakmunkás.

Támogatni és védeni kell a magyar kisiparosságot

Utána dr. Taby István, Ipok titkár tartott rendkívül érdekes előadást a magyar kézműves iparosság szociális viszonyairól, kiemelve azt, hogy a

kézműiparossággal szemben 20 százalékos kivételével a gyári munkásság megtakarított pénze meghaladja az önálló kezdő iparos forgótőkét és

Ruhái élettartamát meghosszabbítja

garantált száraz vegytisztítással a

V E G H festőgyár

Bémer-tér 2. Lilliom-u. 13. Szent László-tér 12.

be a város szociális nyomorának enyhítésére, a visszacatelás óta, 20 hónap alatt a város 1 millió 873 ezer pengőt fordított ugyanerre a célra. Beszámolt még a város népjóléti intézményeiről és a város általános szociális helyzetéről.

Beszámolóját lelkes tapsokkal köszönte meg a kongresszus.

Ezután dr. Hlatky Endre értékes megemlékezést tartott „Nagyvárad három bukása és feltámadása” címmel, idézve Rogeriust a tatárjárás idejéből, azután a török megszállást, majd Triantont. „Oktassunk írással szóval és fegyverrel” fejezte be nagy lelkesedéssel kísért szavait a főispán.

A kongresszus dr. Nyáry elnök indítványára elhatározta, hogy üdvözítő táviratot küld dr. Antal István miniszternek, Homonnay Tivadar főpolgármesternek, Szendy Károly dr. polgármesternek és Morvay dr. polgármestereknek, valamint több fővárosi vezetőnek, majd bejelentette, hogy a még két napig tartó kongresszust a mai napon berekeszti.

tekintettel arra, hogy kézműiparosok kétször annyian vannak, mint a gyári munkások, az önállóság alkalmával állami támogatás kellene ezeket a fontos adóalanyokat segítsen. Beszéde során a rendkívül nehéz éorshban tengődő kisiparos védelmét hangoztatta.

Végül dr. Barla Szabó József egészségügyi főtanácsos egyetemi tanár, az OTI igazgatója tartott előadást az ipari halálos balesetekről, statisztikai alapon igazolva a halálos balesetek körülményeit.

Az előadásokat dr. Nyáry Miklós, a Szövetség ügyvezető igazgatója záróbeszéde fejezte be, megemlítve, hogy az előadások tartalmát könyv alakban fogják kiadni, majd hálás köszönetet mondott a város vezetőinek, melyre dr. Hlatky Endre főispán meleg szavakkal válaszolt.

Az előadássorozatok szónokai és hallgatói vasárnap este utaztak vissza a fővárosba.

A Népegészségügyi és Munkásvédelmi Szövetség nagyváradai előadását dr. Varga László, Nagyvárad ipariügyi tanácsnoka elismerésre méltóan rendezte meg és a fontos kérdések megvitatása felbecsülhetetlen értéket jelent a jövő szempontjából.

PAPP GYÖRGY

Lebontják a sárgaistálló épületét

Nagyvárad thj. város polgármestere 38.829—1942. szám alatt a következő versenytárgyalási hirdetményt bocsátotta ki:

A város tulajdonát képező Gróf Tisza Istvánút 53/a. szám alatt lévő u. n. Sárga istálló épületének lebontására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlatot csak a kiadott hivatalos nyomtatványon lehet tenni, melyek a városrendezési ügyosztályon (Városháza, II. em. 8 számú szoba) beszerezhetők. Ugyancsak itt kaphatók a szükséges felvilágosítások is.

Ajánlatot bárki tehet. Azok az ajánlattevők azonban, akik ilyen munkálatok elvégzésére ipari képességgel nem bírnak, ajánlatukban kötelesek az ezek elvégzésére jogosított iparost megnevezni és az ajánlatot vele is aláírni.

A zárt és lepecsételt, kellőleg felülbélyegzett ajánlatot „Ajánlat a Sárga istálló elbontására” feliratu borítékban f. évi augusztus hó 21-én d. e. 10 óráig kell a városrendezési ügyosztályon (Városháza, II. em. 10 sz.) benyújtani. Az ajánlatok ugyanott d. e. 11 órakor lesznek felbontva, melyen ajánlattevők vagy megbízottaik is résztvehetnek.

Nagyvárad, 1942. aug. 11.

Dr. Gyapay László s. k. h. polgármester.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

Megállapították a hentesárak, zsir, szalonna és húsfélék új árait

A M. kir. Közellátásügyi Minisztérium 89.200—1942. sz. rendelete értelmében az alábbiakat hozom Nagyvárad thj. város közönségének tudomására. A sertésből kitermelt nyers fehér-árúknak hentesek és mézások által számítható legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén a következő:

Zsir és tepertő 3.80, zsirszalonna bőrrel 3.14, zeireszalonna bőr nélkül 3.34, hárj 3.60, kenyér és tokaszalonna (bőrrel) 3.10, kenyérszalonna bőr nélkül 3.30, szalonna nyeselek 3.20 pengő kilogrammonként.

A sertés- és húsrészeknek hentesek és mézások által számítható legmagasabb fogyasztói ára (a bennelévő csonttal) minden nyomaték hozzáadása nélkül történő árusításnál a következő:

Rövid karaj 3.80, hosszú karaj (pap-szelet) 3.50, egész karaj 3.65, bőrös karaj 3.70, comb 3.20, lapocka 3.10, tarja 3.—, oldalas 2.30, kolbász és sertésdagadó 3.40, csülök 2, fej-farok 1.70, köröm, láb 1.—, máj és nyelv 2.50, vese-velő 2.50 tüdő, szív, lép 1.70, bőrke 0.60, sertéscsont 0.50 pengő kilogrammonként.

A csont nélkül árusított kicsontozott eertéshús — megdarált állapotban is — a megfelelő húsrészek a megállapított áránál legfeljebb 16 százalékkal magasabb áron hozható forgalomba. Az így számított fogyasztói ár azonban nem lehet magasabb 3.60 pengőnél kilogrammonként.

A felajánlott zsiradékkészletek felvásárlására jogosult szövetkezetek, húsiparosok vagy vállalatok

a) közfogyasztásra, valamint a magánfogyasztásra levágott sertések után beazolgáltatott,

b) az önálló háztartások által felajánlott és átadott,

c) az olyan területéről érkező belföldi utasok által, ahol zsiradékjegy nem adnak ki, a zsirváltójegy beszerzése végett átadott eertézsírért, hájért, zsir, és egyéb szalonnáért a fenti rendeltben megállapított nagyban árat kötelesek fizetni

HENTESÁRUK,

A lefejtett szalonnafélék legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén a következő:

Sózott szalonna 3.40, füstölt és paprikás szalonna 3.80, füstölt vagy füstölt-főtt tokaszalonna 3.90, füstölt császárhús 4.40, füstölt-főtt császárhús 5.20 pengő kilogrammonként.

A bőrös szalonna legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként 20 fillérrel alacsonyabb a megfelelő lefejtett bőrű szalonnának a fent megállapított legmagasabb fogyasztói áránál.

Itt nem sorolt, vagy a felsoroltaktól eltérő elnevezéssel forgalombahozott szalonna legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén 2.90 pengő kilogrammonként.

A hentesgyártmányok legmagasabb fogyasztói ára a következő:

Füstölt egység kolbász 4.—, füstölt, főtt egység kolbász 4.40, füstölt száraz egység kolbász 4.90, II-odrendű füstölt kolbász 2.80, II-odrendű füstölt kolbász főzve és meleg állapotban kiszolgálva 3.—, másodrendű füstölt kolbász 3.40, vadász kolbász, vadász szá-

Kávéházakban és vendéglőkben kérjétek a "MAGYAR LAPOK"-at

lami 4.50, párizsi, krinolin, szalvaladó 3.40, virstli 3.60, fejsajt 3.70, bórsajt 1.80, fekete hurka 1.60, véres vagy májas hurka 2.50, sült, vagy füstölt véres vagy májas hurka 3.— pengő kilogrammonként.

Az itt fel nem sorolt, vagy felsoroltaktól eltérő elnevezéssel forgalombahozott hentesárúgyártmányok legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén 1.60 pengő kilogrammonként.

A füstölt és főtt sertéshúsok legmagasabb ára a következő:

Sertés oldalas füstölt 3.—, füstölt főtt 3.70, sertésfej (kicsontozott) 2.50, füstölt főtt 3.40, setésnyelv füstölt 3.10, füstölt főtt 3.60, sertéscsülök füstölt 2.40, füstölt főtt 2.90, sertésláb, köröm füstölt 1.—, füstölt főtt 1.20 pengő kilogrammonként.

A füstölt és főtt marhahúsok legmagasabb fogyasztói ára a következő:

Marhanyelv füstölt 5.—, füstölt főtt 7.—, marhaszegy csont nélkül füstölt főtt 6.20 pengő kilogrammonként.

A minőségi finom hentesárúgyártmányok:

Füstölt, főzivaló sertés csemege kolbász 3.40, füstölt-főtt sertés csemege kolbász meleg állapotban kiszolgálva 4.70, füstölt száraz sertés csemege, vagy szalámi kolbász 5.40, nyári szalámi 3.40, vegyes finom felvágott (krakkói, veronai) 4.50, hússajt 4.70, kenőmájás és májsajt 4.— pengő kilogrammonként.

Füstölt és főtt árak:

Hátsónka egészben, csonttal füstölt 4.20, hátsónka csont nélkül füstölt 4.50, füstölt főtt 6.—, sertéslapocka csonttal, csülök nélkül füstölt 3.70, sertéslapocka csont nélkül füstölt 4.—, füstölt főtt 5.40, sonka prágai módon, gépsonka egészben füstölt főtt 6.10, sonka prágai módon, gépsonka szeletelve füstölt főtt 7.80, lapocka prágai módon, géplapocka egészben füstölt főtt 5.80, lapocka prágai módon, géplapocka, szeletelve füstölt főtt 7.40, sertéscsomb füstölt 3.80, füstölt főtt 5.30, sertéskaraj 4.60, füstölt főtt 5.70, sertés-tarja csonttal füstölt 3.60, füstölt főtt 4.50, sertés tarja csont nélkül füstölt 3.90, füstölt főtt 4.90, sertésfarok füstölt főtt —.70 pengő kilogrammonként.

Nagyvárad, 1942. augusztus 8.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

érdeklődött minden iránt és teljes elismerését fejezte ki a leventeélet vezetőinek. Erdélyi és reggeli laptestvérünket ezzel kapcsolatban az a külön kitüntetés érte, hogy sportrovatvezető munkatársa az ifjúsági sajtó képviselőjében tájékoztathatta a Főméltóság urat.

Teljes elismerés

A hatalmas kiállítás anyaga, bár csak töredékesen mutatja be a levente munkát, bizonyította az ifjúság és vezetői körében régóta felmerült vágy fontosságát: hogy állandó levente-múzeumot kellene alapítani és berendezni. Ebben a levente-múzeumban halmozná fel az egész világ előtt elismert levente nevelő munka kézzelfogható eredményeit, a vidéki és a külföldi ifjúság okulására, tanfolyamok rendezésére és a nagyközönség felvilágosítására. Eppen ez a székesfővárosi múzeum látszik alkalmasnak a levente állandó kiállítás megalapítására, illetve ezek elő is terjesztik az ifjúság kérését. (felvidéki)

Előkelő vendégek a Félix-Fürdőben

Nagyvárad. Saját tud. Az idei évad alkalmával szokatlanul sokan látogatták a Félix-gyógyfürdőt. A fürdő szállodái mind megteltek s az állandó látogatók tömege azt bizonyítja, hogy az országoshírű fürdőt a közönség mindig előszeretettel keresi fel. A vendégek között igen jól érezte magát a fürdőben dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök, felsőházi tag, aki sőt. gorával dr. Szőke Gyula felsőházi taggal egy hónapot töltött a fürdőtelepen. A vendégek között volt hosszabb ideig Noots Hubert a premontrai rend római generálisa, dr. Balog Anyos szekszárdi és dr. Fodor Ferenc pécsi tankerületi főgázgató, dr. vitéz Várady László és dr. Pajor Miklós képviselő, özvegy Pekár Gyuláné, a kitűnő írónak özvegye, dr. Megay László munkácsi polgármester, Mayer János volt miniszter és még igen sok országos nevű vezető egyéniség.

Folyóirat-szemle

A MI ÜNNEPÜNK

címmel írt vezetőcikket Erdélyi Tibor m. kir. gazdasági tanár a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja a vetőmagvak rostálásáról, az utóbbi évek rendkívüli időjárása miatt kárt szenvedett szőlők rendbehozataláról, a lucerna őszi vetéséről közöl értékes szakcikkeket. Ismerteti a kötelező ipari növények termeléséről kiadott rendeletet és közli a Mezőgazdasági Művelődési Társaság pályázatán díjat nyert névsorát. Érdekes képekben számol be a jászkiséri állatkiállításról és az óbecsei vásárról. Elbeszélést, verset, háborus képeket, kisgazdák cikkeket, rendeleteket, piaci és vásári árakat és sok más, érdekes cikket és képet találunk benne. Kapható az újságárusoknál és az IBUSZ-pavillonokban. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

Kiszívat a Nemzetközi Vásár nagy leventekiállításáról

Fiatalságunk az élet minden vonalán készen áll az örségváltásra

Budapest. (A Levente Hírközpont nagyvárad kiküldött munkatársától.) A pénteken megnyílt háborus Nemzetközi Vásár érdeklődésének előterében kétségtelenül leventéink — Szébb Jövő-levente-pavillonja áll. A vásár területén lévő székesfővárosi múzeumban mutatják be fiataljaink az érdeklődő nagyközönségnek a teljesen új alapokra fektetett intézmény nagyfotossága részletfeladatait.

Az áttekinthetőség szemellett tartásával ötletesen összeállított kiállítási anyag értékes keresztmetszete a magyar fiatalság egészségesen ébredő embeber embert, magyarabb magyart, derék katonát nevelő életének. A kiállítási termek előcsarnokában a Nemzeti Sportcsarnok miniatűr terve fogadja a látogatót. A nagyszabású terv megvalósításán most dolgoznak szorgos munkások.

Új élet a magyar falun

A levente-orvosok, akik áldozatos szívvel a legelgúgottabb tanyákra is elviszik a beteg leventének a gyógyító orvosságot, bemutatják Röntgen-állomásukat, hordozható orvosi táskájukat és azokat a páratlanul érdekes kimutatásokat és grafikonokat, amelyeket első rendszeres ifjúsági vizsgálat eredménye. Ha ez pillanatnyilag közel sem kielégítő — útmutatás az eredményes segítség mielőbbi megkezdéséhez.

Leventehíradósk, gyorsleventék, leányleventék

A leventehíradósk hanglemezsorozatral vesznek részt, amelyek segítségével a morzézést tanítják a leventéknek. A gyorsleventék motormetszeteket, gépkocsi alkatrészeket, kerékpárokat és motorkerékpárokat állítanak ki, amelyeket az intézmény ingyen bocsát a tanítás

rendelkezésére. Színes, sok női finomsággal és érzékkel berendezett terem térképei mutatják be 200.000 leánylevente lakóhelyét és arányszámát. Biarmegye apró falvai örömmel jelentik, hogy leányifjúságunk Erdély küszöbén is eredménytel bontotta ki zászlaját. Nagyvárad azonban hiányzik még a térképről — hisszük nem sokáig.

A hétköznapiak minden pontján

A Leventék Gazdasági Szövetkezete szalma-, kukorica- és éss-ipcikéket állít ki és hatalmas térképen bizonyítja az olajesata eredményességét, de a látogató elé vetíti a hajgyújtás és a házi-nyúltenyésztés fontosságát is. A feldolgozott anyagok remekbekerültjei ugyancsak megdobogtatják a szíveket — s ami legfontosabb, anyagiak szempontjából sem hozzáférhetetlenek. Munkával lehet olcsón és szépen — ez itt a jelszó. A levente szabadidőmozgalom kajakokat, csónakokat, sátrakat, egyenruhafelszerelési cikkeket állít ki.

Levente Hírközpont

A kiállítás bemutatja a Levente Hírközpont sajtókiállítását, amely ötletes faliképeivel Weimarban is nagy feltűnést keltett. Külön említés érdemel a levente hírvető szerelvény, a hatalmas szűrőre fényezett hírvető kocsi és a hírvetés valamennyi korszerű eszközét megtaláljuk: hangvágót, gramofont, rádiót, filmvetítógépet és vásznat.

Levente Múzeumot kér az ifjúság

A vásár megnyitása alkalmával maga a Kormányzó Ur első között kereste fel fiataljaink kiállítását, ahol melegen

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza.

ELMARADT AZ ORSZÁG IRODALMI TÁRSASÁGAINAK ŐSZI KÖZÖS MEGBESZÉLÉSE. A Magyar Tudósító jelentti: Dr. Hankiss János, egyetemi tanár, a debreceni Nyári Egyetem igazgatója a nyári egyetemi előadásaiával kapcsolatban értesítést küldött az ország irodalmi társaságainak, amelyben közös megbeszélésre kérte őket Debrecenbe. A terv szerint ezen a megbeszélésen az összes időszéri irodalmi problémákat tárgyalták volna le két napon keresztül. Közvetlen a megbeszélés napja előtt Hankiss János levélben értesítette az irodalmi társaságokat, hogy a tanácskozás egyelőre elmarad. Őszel a Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége közgyűlésre hívja össze az irodalmi társaságokat és ekkor fogják letárgyalni az időszéri irodalmi kérdéseket.

A bécsi döntés évfordulóján gazdanap lesz Csíkszeredán. A Magyar Tudósító jelentti: Augusztus 30-án, a bécsi döntés évfordulóján, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület nagyszabású gazdanapot rendez Csíkszeredán. A csíkszeredai gazdanapnak az a célja, hogy megismertessék a gazdákkal a megye általános gazdasági helyzetét mezőgazdasági, ipari és házipari vonatkozásban.

MEGHALT A TÖRÖK BELÜGYMINISZTER. Ankara. (MTI.) A NTL. jelentti: Mint az ankarai rádió közli, Türeci török belügyminiszter meghalt.

Hadirokkantak távbeszélőkezelvénye. Budapestról jelentti a MTI: A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a kedvezményes távbeszélő állomás használatára jogosult első, második és harmadik járadékosztályba tartozó hadirokkantak nem fizetnek átirási díjat annak a távbeszélő állomásnak az átirásáért, amely állomás után a posta kedvezményben részesítette őket.

17 SZINÉSZ PUSZTULT EL EGY VIHARBA KERÜLT KIS HAJÓVAL. Lisszabon. (MTI.) A Német Távírási Iroda jelentti: Egy kis hajó az Azori szigetek közelében a viharos idő következtében felfordult. 17 ember a vízbe fulladt. A szerencsétlenül jártak egy színházi társulat tagjai voltak.

Bélyegeket bocsátanak ki a hadirokkantak javára. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a Magyar Vöröskereszt és az Országos Hadirokkantgondozó Szövetség támogatására szeptember 1-én 18 filléres feláru 3 filléres, 32 feláru 8 filléres, 50 feláru 12 filléres és egy pengős feláru 20 filléres címletű bélyeget bocsát ki 300 ezer példányban. A megjelölt bélyegeket a postahivatalok október 1-ig árusítják.

LEZUHANT EGY TÖBBMOTOROS AMERIKAI BOMBÁZÓ. Bern. (Bud. Tud.) Mint az angol hírszolgálat jelentti, az Egyesült Államokban a michigani közelében lezuhant egy többmotoros bombázógép. A bombázó legénységének 19 tagja szénén égett.

Kanada megtiltotta az ezüst kivitelét. Madridból jelentti: (MTI) Ideérkezett hírek szerint a kanadai kormány megtiltotta az ezüst és az ezüstötvözetek kivitelét.

Beiratások és felvételi vizsgálatok a nagyváradai állami polgári iskolában. Augusztus 29-én magántanulók felvételi, különböző és javítóvizsgálata. Augusztus 31-én a magántanulók írásbeli vizsgálata. Szeptember 2-án a nyilvános tanulók javítóvizsgálata. — Szeptember 3-án a nyilvános tanulók felvételi vizsgálata. Szeptember 4. és 5-én póthíráások, 8-án Veni Sancte, 9-én a tanítás kezdete. Igazgatóság.

HÓSIHALÁLT HALT EGY NÉMET UTÁSZEZRED LOVAGKERESZTES PARANCSNOKA. Berlinből jelentti (NTL): Paul Velke, egy utászezred parancsnoka a Vaskereszt lovagkeresztjének tulajdonosa a Don kanyarulatban folyó új hadműveletek során július hó 28-án hősi halált halt.

NEHRU NÖTESTVÉRÉT IS LETARTÓZTATTÁK. Vichyből jelentti: Az OFI jelentti: A londoni rádió közölte, hogy Pandit, Nehru nővérét, politikai tevékenység miatt letartóztatták.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL** Szabadság-utca 12. Hálók, kombináltszobák, előszobák, konyhák.

MEGÁLLAPITJÁK A TIPUSKEFE ÉS TIPUSECSET ÁRÁT. A Magyar Tudósító jelentti: Az árhivatal illetékes osztálya rendeltetve készítetett a típuskefe és típuscset eladási árának megállapításával kapcsolatban. Az érdeklődő képviselők véleményezése után a rendelet kiadására rövidesen sor kerül.

ARGENTIN HAJÓ NEM VESZ FEL RAKOMÁNYT AZ USA SZÁMÁRA. Lisszabon. (MTI.) A Stefani jelentti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint a mexikói Tampicó kikötőjében horgonyzó argentin hajók nem vesznek fel több rakományt az Egyesült Államok számára, hanem visszatérnek Argentínába.

Segédmotorosok figyelmébe! Motorkerékpárok, varrógépek speciális javítását garanciával megkezdtem. Használt motorkerékpárt veszek és eladok **JAKAB műszerész** Kossuth Lajos-utca 5. szám. Telefon: 23-30

A KERESKEDELMI CSARNOK FONTOS KÖZLEMÉNYE. Ipari és kereskedelmi miniszter közleménye az iparjogviszonyainak felülvizsgálása tárgyában kiadott 4780-1942. M. E. számú rendeletre vonatkozóan felvilágosításokra ad a Csarnok titkári hivatala. Mivel a beadvány mintához van kötvé és egyidejűleg a betérjesztésre határidőt állapít meg a rendelet, igyekezzen minden egyes kereskedő a teljes felvilágosítást elnyerni.

Augusztus 23-án jár le a 4410-1942. M. E. rendelet végrehajtásának határideje. Az OMKE hetilapból nyert értesülésünk szerint az értelmiségi kormánybiztosság a 4410-1942. M. E. sz. rendelet végrehajtásáról jelentést követe az érdekeltek kereskedőktől, vagyis azoktól, akik eddig mint egyedül értelmiségi alkalmazottat zsidót foglalkoztattak. Tudomásunk szerint a kormánybiztosság eziránt felhívást fog intézni a szóbanforgó munkaadókhoz. A felhívásra a rendelet végrehajtásának határidejétől augusztus 23-tól számított 8 napon belül, tehát augusztus 31-ig kell a jelentést a kormánybiztósághoz beküldeni. A jelentést azonban be kell küldeni annak az érdekeltnak is, aki a kormánybiztos felhívását bármely oknál fogva nem vette kézhez.

NYILTTER

Ügyfelem átvenni szándékozik Nádassy László, Teleki-utca 51. szám alatti asztalos műhelyét. Felkértem az üzleti hitelezőket, hogy saját érdeklődésükben követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsék be.
 Dr. Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló-utca 4.

Véglegesen betöltik a nagyvárad! kéményseprő kerületeket

Szeptember 17-ig lehet beadni a pályázatokat

Nagyvárad thj. város I. foku iparhatósága 38.717-1942. szám alatt a közhatalos nyilvános pályázatot hirdet ményt bocsátotta ki:

Nagyvárad thj. város I. foku iparhatósága nyilvános pályázatot hirdet a Nagyvárad thj. városban eddig városi kezelésben levő 3 a nagyméltóságú m. kir. iparügyi miniszter ur által 11.500-1942. Ip. Min. sz. rendeletével kerületekre osztott 6 (hat) személyjogi és fenti sz. miniszteri rendelet 1. 3, 4, 5, 6, 7. sz. a megjelölt munkaterület tartalmazó kéményseprői munkakörület betöltésére. A 2. sz. kerület

a város reáljogát képezi. A nyilvános pályázat határideje a közhatalostól számított 30 napon belül jár le a végző határideje 1942. évi szeptember hó 17-én déli 12 óra.

Az iparengedélyt elnyert pályázó munkaterületét — amennyiben időközben masírányú intézkedés nem történne — később meghatározandó időben köteles átvenni. Kéményseprő iparra engedélyt csak az kaphat, aki az iparüzés általános feltételein kívül megbízhatóságát igazolja a törvényben, valamint az 1000-1935 K. M. r-ben megállapított egyéb követelmé-

Korona Filmszínházban
 Oriási sikerrel fut **HONTHY HANNA** remekbe sikerült első filmje
A régi nyár
 zene, hangulat, vidámság
 Simor Erzsé, Szilassy László, Vaszary Piri, Csontos, Vágóné, a 2 Pethes.

Sörnagykereskedő nem árusíthat jeget. A kereskedelmi miniszter adott esetben kifolyóan megállapította, hogy a sörnagykereskedők erre szóló iparigazolványuk alapján jégeladással nem foglalkozhatnak. Megjegyezte azonban, hogy a jégkereskedők üzletkörülményeit a sörkereskedőknek az a tevékenysége is, amikor a sörvevőknek a megrendelt sörrel együtt jeget is szolgáltatnak és ezért külön díjat nem számítanak fel, hanem a jeget a sör szállításával együtt a sör árába betudják. (Magy. Tud.)

nyeknek is megfelel.
 Pályázati kérvénynek tekintem az iparengedély elnyerése iránti szabályszerűen beadott folyamodványt. A folyamodványban az üzlethelyiség bejelentése nem kötelező. Az ipardíj befizetését tanúsító pénztári elismervény nem csatolandó.

Reáljognak tulajdonosa, bérlője, vagy az, aki meghalt iparos iparát reáljogi munkaterületben folytatja, személyjogi kerületre nem pályázhat.

A Ferencváros és Szolnok került a Szent István Kupa döntőjébe

Pénteken este mintegy 16 ezer főnyi közönség előtt győzte le a Szolnok a Szent István Kupa középdöntőjében a Gamma csapatát.

Szombaton este a Latorca-úti pályán a Ferencváros a Törekvés csapata ellen játszott középdöntő mérkőzést. A mérkőzést 16.000 főnyi közönség előtt vezette le Szóke II. A Ferencváros 5:1 (2:1) arányban győzte le ellenfelét.

Jól sikerült a NAC kerékpárosok házi-versenye

A Nagyvárad Atlétikai Club ma reggel tartotta meg nagyvárad-kolozsvári útszakaszon 60 kme-s távú házi váltóversenyét. Ezen a versenyen négy csapatban vettek részt a versenyzők. Eredmény a következők: I. csapat: Gazdag József, Kondacs József. Idő: 1 óra 49 perc 10 mp. Burján nem indult.

II. csapat: Társy László, Osváth János, Albert Zoltán. Idő: 1 óra 49 perc 15 mp.

III. csapat: Burján Mihály, Birgenstock József, Rózsa Károly. Idő: 1 óra 54 perc 20 mp.

Egyénileg győztesként került ki: I. 20 km-en: Rózsa Károly, 32 perc 30 mp. II. Gazdag József 35 perc 40 mp. III. Albert Zoltán: 36 perc 20 mp. IV. Osváth János: 37 perc 10 másodperc.

Vaskereksek két perc időleszámítást kaptak a fakerekesekekkel szemben.

Birközöink győzelmes szereplése Kolozsvárott

Kolozsvárott a kerületi birközö bajnokság során légsúlyban a nagyvárad Törekvés versenyzője Perey győzött Nagy KMTE ellen. Pehelysúlyban Törsér tussal győzte le ellenfelét Katarikot, aki a KMTE versenyzője. Könnyűsúlyban Kis KMTE győz Mezei nagyvárad Törekvés ellen.

Ökölvívó mérkőzés Váradon

(Nagyvárad.) Ökölvívó mérkőzést rendez augusztus 22-én a MÁV. Ellenfele ezúttal Várad volt válogatott ökölvívói.

Indulnak Kelet Magyarország több helyezettje. Dénes Tibor, Csillag M., Bodó Tibor, Seres, valamint Gál György, aki Krajcsóvi Jenővel fog 6x2 perces kihívásos mérkőzést vívni.

SPORT

Nagy küzdelmek kitűnő eredmények a váradi uszóbajnokságokon

Vízilabdázóink fölényesen gyűtétek maguk alá ellenfeleiket

Nagyvárad. Saját tud. A két ünnepnapon került lebonyolításra Nagyváradon az erdélyrészi uszókörület bajnoksága.

Az egyes számokban a következők hódították el a bajnokságot:

Vízilabdabajnokság:

Nb. SE—KAC 2:1 (1:0).
Nv. SE—KEAC 2:0 (1:0).
Nagybányai SE—KEAC 2:1 (1:0).
Nagyvárad SE—KAC 4:1 (1:0).

50 m. fiú gyorsúszás:

1. Fiktusz Gábor Nb. S. E. 34.4.
2. Várfalvy András Nv. SE 37.4.
3. Mersey Félix Nb. SE 40.3

100 m. ifj. férfi mellúszás:

1. Sarkadi Árpád KAC 1.50.4.
2. Kárpáthy Kálmán Törekvés 2.006.

200 m. férfi mellúszás:

1. Virág Sándor Nv. SE 3.17.8.
2. Major Miklós KAC 3.35.8.
3. Székely László Nv. SE 3.49.1.

4. 1500 m. férfi gyors:

1. Csapó KAC 24.49.8.
2. Cseri Nb. SE 25.20.6.
3. Konec Nb. SE 26.29.5.

3x100 m. ifj. női vegyesváltó:

1. KAC: Bereckonyi, Alexi, Kovács 5.22.6. Ker. ifj. csúcs.
2. Nv. SE: Grellneth, Szabó, Hant 6.01.2.

50 m. leány mellúszás:

1. György Anna KAC 1.05.4.
2. Jeremiás 1.06.2.
3. Nemes 1.19.9.

400 m. női gyorsúszás:

1. Ráfael Éva KAC 7.03.3.
2. Bereckonyi Apollonia 7.05.9.

100 m. ifj. férfi mellúszás:

1. Birkner Nb. SE 1.35.4.
2. Béltéky Nv. SE 1.48.6.
3. Gálffy KAC 1.49.

3x200 m. ifj. férfi gyorsváltó:

1. KAC, 8.13.8. Ker. ifj. csúcs.
2. Fiktusz K. 8.03.4. Nv. SE.
3. Csapó 6.09.7. KAC.

400 m. ifj. gyors:

1. Várady György 5.57.7. KAC.
2. Fiktusz K. 6.03.4. Nv. SE.
3. Csapó 6.09.7. KAC.

100 m. ifj. női mellúszás:

1. Alexi Éva KAC 1.45.7.
2. Kovács Éva KEAC 1.51.6.
3. Hant Erzsébet KAC 1.54.5.

100 m. ifj. férfi gyorsúszás:

1. Sarkadi KAC 1.10.2.
2. Berger Törekvés 1.11.8.
3. Bogdándy Törekvés 1.18.

100 m. férfi hátúszás:

1. Muti Sándor KAC 1.27.8.
2. Fiktusz Károly Nb. SE 1.29.8.
3. Cséry Géza Nb. SE 1.30.3.

200 m. női mellúszás:

1. Ágoston KAC 3.39.6.
2. Alexi KAC 3.53.9.
3. Szántay Nv. SE 4.00.9.

100 m. női hátúszás:

1. Kovács KAC 1.44.3.
2. Bereckonyi KAC 1.50.6.
3. Moldován KAC 1.56.3.

3x100 m. ifj. férfi vegyesváltó:

1. Nv. SE—A 4.47.3 Várfalvy, Székely, Oravetz.
2. Nv. SE—b 4.55.3 Hant, Béltéky, Kobra.

3. KAC 5.18.

50 m. fiú hátúszás:

1. Várfalvy Nv. SE 46.9.
2. Hant Nv. SE 47.9.
3. Lengyel Nb SE 51.6.

100 m. ifj. női hátúszás:

Kovács Borbála KAC 1.43.8.
Bereckonyi Itholya KAC 2.03.2.

50 m. leány gyorsúszás:

Grellneth Nv SE 41.6.
Hant Nv. SE 43.
Szabó Nv. SE 54.

4x200 m. férfi gyorsváltó:

1. KAC 11.14.7.
2. Nb. SE 12.12.8.
3. Nv. SE 13.09.9.

400 m. ifj. férfi gyorsúszás:

1. Váradi KAC 6.13.4.
2. Katona Nv. SE 7.20.8.
3. Oravetz Nv. SE 7.34.9.

100 m. női gyorsúszás:

1. Ráfael Éva KAC 1.23.4.
2. Bereckonyi Apollonia 1.32.4. KAC.
3. Hant Méri Nv. SE 1.42.

50 m. leány mellúszás:

Grellneth Nv SE 41.6.
Hant Nv. SE 43.
Szabó Nv. SE 54.

Férfi ruhákat használtak, legiobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében
Béner-tér 1. udvarban
Hívásra házhoz jövök.

Fölényesen győzött a NAC Kolozsváron

Kolozsvár. Nagyszámu közönség gyűlt össze, hogy végignézzék az este 9 órakor kezdődő villanyfényes találkozót, melyen a NAC csapata mérte össze erejét a KAC-al. Janza játékvezetése mellett a nagyváradiak, a következő összeállításban szerepeltek:

Vécsey — Pap, Onody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

Rossz világításban, permetező esőben indul a játék. A NAC támad. Sárvári éles keresztlabdáját Seprényi eléri és Bodola azt hálóba vágja. 1:0. Többára is nyomasztó NAC fölény, a KAC csak szórványosan kísérletezik lefutásokkal. Juhász remekül hozza fel a labdát, meredeken dobja ki Bodolát, akire a kapus szalad rá. Bodola jobbra játszik Kovács II elé és a szélsőnek csak az üres kapuba kell irányítania a labdát. 2:0.

Szünet után Endreffy áll a KAC

kapujába. A kolozsváriak teljesen elkészültek erejükkel.

Csak a szerencse és Endreffy néhány szép védése mentette meg a kaput a gólzáportól. Tóth lefutja a védelmet, rálő, a csúszós labda kiperdül a kezéből és a jólérkező Kovács II beteszi. 3:0. A 44. percben Barna átfeljel a labdát Szaniszlón Tóth elébe szalad vele, befelőlő. Endreffy elébe szalad, a 16-osnál Matyi fordulásból jobblábbal a vetődő kapus mellett meglövi szokásos gólját.

A mezőny legjobbja Perényi volt, de Bodola és Tóth III is válogatott formában játszott. Kovács II ellenhatatlanul tört kapura. A védelemben Juhász és Papp érdemel dicséretet. Vécseynek volt egy bravuros védése, amikor a legjobb kolozsvári csatárnak, Bonyhádnak lábáról a kaputól 5 méterre veszélyes ráugrással szedte le a labdát.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Acz Tibor.** Széchenyi tér 6.

NAC—Kispest 1:1 (1:1)

Az előző napi játéktól nem tudott teljes erőkihajtással játszani a NAC

(Nagyvárad, 2500 néző, játékvezető Szabados.)

NAC: Vécsey — Papp, Onody — Szurgyi, Juhász, Deményi — Kovács II, Sárvári, Bodola, Barna, Tóth III.

Kispest: Boldizsár — Csizmadia, Gazdag — Szépföldi, Villányi, Zalai — Egressi, Hrotkó II, Herbert, Nagy.

Változó játék után a 13. percben a NAC vezetést szerez. Barna—Tóth összjáték után Bodola a balszélen tör kapura, tíz lépésről lö és Boldizsár tehetetlenül nézi, amint a labda a hálóba vágódik. Minkét csapatnak adódnak ezután nagy helyzetek, de mindkét oldalon a kapufa ment. A 34. percben Hidasi ele Papp mellett, a keresztező Onody is lekér.

Hidasi Egressihez tolja a labdát, Vécsey a kapuból kijöve elvetődik, de elvétí azt és a fürgé kis jobbszélső mellette a hálóba gurít. 1:1.

Szünet után a NAC-ban Perényi

lesz a jobb fedezet s Barna helyett az ifjusági Bartha játszik, előbb a szélen, majd az összekötőben. A NAC csapatán most erősen kiütözkönek az előző napi éjszakai mérkőzés és az utazás fáradalmi. Többet támad a Kispest, viszont a NAC csatárainak akciói még mindig veszélyesebbek. A védelmek mindkét oldalon megbízhatóan állnak a lábukon s így az eredmény már nem változik.

A NAC csapatából Bodola, Tóth III, Kovács II és Perényi vált ki. A Kispestből Egressi, Boldizsár és Gazdag érdemel dicséretet.

PBTC ifjusági NAC ifjusági 4:1 (1:0)

(Budapest, kiküldött tudósítónk jelentése.)

Az Országos Ifjusági Bajnokságok során pénteken este a Szolnok—

Gamma Szent István Kupa mérkőzés előtt találkoztak zöldfehéreink fiataljai a Pécsi Bőrgyár TC nagyszerű leányegével.

Borus, esőtigéző időben már mintegy 5000 néző van a Latorca-utcában, amikor a következő összeállításban indul Soós sápjelére a játék: **PBTC:** Nagy — Marosi Izmenyi — Visnyei, Horváth, Lugosi — Pécsi, Kecskés, Sárvári, Karácsonyi, Bog-nár II.

NAC: Laczkó — Sulyok, Kovács — Vetési, Kardos, Molnár — Barta I, Verés, Barta II, Flamm, Blága.

A pécsiek, ha nem is megérdemelten, de második félidő játékkal rászolgáltak a győzelemre. Jobb erőnlétben vannak, mint a váradiak.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Diókombinált szoba 2 személys re-ramievel olcsón eladó. Köznapiokon 2 órától 6-ig Mészáros-utca 2. emelet 17. 906

Eladó 2 darab nagy perzsaszőnyeg. Cim a kiadóban. 905

Eladó Nemzetkőijog, ar Baditz, Mis. kolt. 889

Különféle

Hevesi édes **paradicsom uradalmi görögdinnye** garancia **Jurcsáknál** mellett. Nagypiac. Telefon: 11-96.

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, **Paragáz** szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 664

Főtisztviselőcsalád teljes ellátásra felvenne gimnázista leánytanulókat. Cim a kiadóban. 303

Keresztény uricsalád 2 iskolás kisgyermek iskolaidényre felvev. Cim a kiadóban. 302

ZONGORA sürgősen hárbeadó. Megtekinthető: Szacsay-utca 35. sz. alatt Dankó Ferencnél.

Jókarban lévő használt perzsa átvető szőnyeg, modern garderozszekrényt keresek. Cim a kiadóban. 793

Allást keres

4 alsó kereskedelmi végzettségű leány kezdő irodai munkára ajánkozik. Papp, Irinyi József-u. 16. 898

Allást nyec

Angol szabószághoz kézilányt felvevsek és bejáró takarítónőt keresek a reggeli órákra. Bachné, Szent János-u. 25. szám.

Apollo filmszínházban fiatal fiú gépésztanulónak felvétetik. 900

Gépkocsivezető-szerelőt keres Mentőállomás. 904

Mindenes főzőnőt keresek azonnali bevezető bizonyítvánnyal. Incze, Arany János-u. 2. szám. 901

KIADÓFÜLAJDONÓK
szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgóépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 5. szám.